

Statens Kunstfonds
Projektstøtteudvalg for Scenekunst

EVALUERING AF EGNSTEATRE I DANMARK
Teatret Masken

Steen Nørgaard
Juni 2019

INDHOLD

1	Indledning.....	1
2	Resumé af konklusioner og anbefalinger	2
3	Rammer og tal	5
3.1	Organisation og fysiske rammer	5
3.2	Økonomi	5
3.3	Vurdering af rammer og tal	7
4	Kunstnerisk aktivitet.....	8
4.1	Egnsteatres profil og kunstneriske aktiviteter	8
4.2	Eksplorationer.....	10
4.3	Vurdering af den kunstneriske aktivitet	12
5	Forankring og synlighed.....	13
5.1	Lokal forankring og samarbejde	13
5.2	Kommunikation og synlighed	13
5.3	Vurdering af forankring og synlighed	14
6	Metode – dataindsamling.....	15
	Bilag 1: Alle egnsteatres samlede omsætning i 2017.....	16
	Bilag 2: Egnsteatres omsætning i 2017, offentligt driftstilskud og øvrige indtægter	17

1 INDLEDNING

Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst (udvalget) har iværksat en uvildig evaluering af egnsteatret Teatret Masken i Guldborgsund Kommune. Dette sker i forbindelse med teatrets nuværende aftaleperiode, 2017 - 2020. Til det formål har udvalget indgået aftale med dramaturg og konsulent Steen Nørgaard (evaluator), som har gennemført evalueringen i perioden februar 2018 – april 2019.

Teatret Masken har haft status som egnsteater siden 1980 og drives med driftstilskud fra Guldborgsund Kommune og et særligt tilskud fra staten (de tidligere amtsmidler). Teatret er organiseret som en selvejende institution. Teatret Masken har en årlig omsætning på ca. 5,6 mio. kr. (2016/17), heraf udgør egenindtægter 34 %.

De overordnede formål med evalueringen er formuleret af Slots- og Kulturstyrelsen.

Formål med evalueringen:

1. Medvirke til at udvikle teatrets faglige og kunstneriske niveau gennem dialog med aftaleparterne.
 2. Sikre at de statslige bevillinger til egnsteaterområdet anvendes til teatre, hvis faglige og kunstneriske niveau lever op til det generelle niveau for egnsteatre.
-

Evalueringen er baseret på både kvalitative og kvantitative data og vurderer hhv.:

1. Teatret Maskens rammer og tal – økonomiske og organisatoriske forhold.
2. Kunstneriske aktiviteter og kvalitet.
3. Lokal forankring og synlighed.

Evaluators dataindsamling har bestået af hhv. desk research (selvevalueringsrapport, årsrapporter, presseklip, artikler og orientering via teatrets hjemmeside, programmer mv.), besøg på teatret og overværelse af egenproduktionerne Danmark mit fædreland, Østerbrofortællinger, Nøddeknækkeren og Musedronningen og Eksplosioner. Forestillingen Eksplosioner er i fokus i vurderingen af teatrets kunstneriske kvalitet.

Herudover har evaluator gennemført interviews og gruppeinterviews med teatrets ledelse, med formand og næstformand for teatrets bestyrelse samt med formand for kommunens Kultur, Fritid og Bosætningsudvalg og kommunens centerchef for Kultur, Turisme og Bosætning. Data til de økonomiske og organisatoriske forhold er indsamlet af Slots- og Kulturstyrelsen. Metoden til at vurdere den kunstneriske kvalitet tager udgangspunkt i Ønskekvistmodellen som er beskrevet i kapitel 6.

Evaluator vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for et godt samarbejde med alle aktører.

Evaluator Steen Nørgaard, juni 2019

2 RESUMÉ AF KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

Det er evaluators grundlæggende vurdering, at Teatret Masken lever op til målene i gældende egnsteateraftale 2017 – 2020 og producerer professionelt teater af høj kunstnerisk kvalitet.

Evaluators anbefaler derfor helt klart, at Guldborgsund Kommune viderefører egnsteateraftalen med Teatret Masken for perioden 2021 – 2024.

Konkret er vurderingerne endvidere de følgende:

- Teatret har en bredt sammensat og kompetent bestyrelse som besidder økonomiske, juridiske, forretningsmæssige, administrative og kunstneriske kompetencer samt indgående kendskab til og kompetencer inden for skoleområdet.
- Teatret Masken er et veldrevet og godt organiseret teater med et godt sammenspil og kvalificeret lederteam. To ud af tre personerne i ledelsen er oppe i årene og har givet udtryk for, at de inden for en overskuelig årrække ønsker at trække sig tilbage. Der vil på den baggrund skulle ske en udskiftning i eller ændring af den nuværende ledelse.

Evaluators anbefaler, at teatret og bestyrelsen i den kommende egnsteateraftaleperiode sætter gang i en proces, der fører frem til, hvordan teatret skal være organiseret, når dele af den nuværende ledelse træder tilbage.

- Teatret Masken har til huse i kulturhuset Kulturforsyningen med egen teatersal og fælles foyer for hele huset. Den fælles foyer som kan bookes af alle husets brugere fungerer udmærket i forbindelse med afviklingen af arrangementer. Til gængæld betyder fællesskabet, at teatret ikke kan sætte sit helt specifikke præg på stedet, og at det er noget af et puslespil, hvis en forestilling eller et arrangement skal flyttes, eller hvis teatret ønsker at lave aktuelle arrangementer, da foyeren ofte er booket af andre.

Evaluators anbefaler, at kommunen og teatret ser på, hvordan Teatret Masken kan gives øget mulighed for fysisk at profilere sig på Kulturforsyningen og undersøger, om man kan løse problemet ved en udvidelse eller omfordeling af foyeren.

- Teatret Maskens teatersal er en meget brugbar og fleksibel sal der opfylder alle teatrets krav. Til gengæld har teatret ingen andre lokaler end salen som kan bruges til workshop, prøveforløb og lignende. Disse sideaktiviteter foregår i dag derfor i salen og lægger på den måde beslag på denne i store perioder af året. Det kunne være hensigtsmæssigt, at teatret disponerede over lokaler til disse øvrige aktiviteter.

Evaluators anbefaler, at teatret og kommunen ser på, hvordan teatret kan komme til at disponere over lokale til workshops, forløb med skoleelever, prøver osv. Helst i umiddelbar tilknytning til Kulturforsyningen.

- Teatret er økonomisk veldrevet, dog er økonomien presset. Teatret har for at kunne have alle sine mange aktiviteter de seneste år bevidst trukket på sin egenkapital som er opbygget i tidligere år. Denne politik har sin naturlige begrænsning, og teatret må på sigt enten skaffe flere midler via større driftstilskud eller fra puljer og fonde eller nedjustere sit aktivitetsniveau.

Evaluators anbefaler, at teatret og kommunen ser på, hvordan teatret kan bevare det nuværende aktivitetsniveau og eventuelt gives muligheden for at skabe øgede aktiviteter på teatret ved forbedring af økonomien.

- Teatret Masker henvender sig bredt til befolkningen fra skoleelever over familier og voksne til lokalt interesserede borgere for hvem et teaterbesøg hører til sjældenhederne. Det er evaluators vurdering, at den bredt appellerende profil er en styrke og vigtig at holde fast i som klart lokalt funderet egnsteater i Guldborgsund Kommune. Teatret bør dog se på, hvordan der kan skabes en større sammenhæng mellem teatrets mere perifere sideaktiviteter og de udbudte forestillinger.
- En af teatrets aktiviteter er borgerteater som inddrager lokalbefolkningen i produktionen både bagved og på scenen. Ofte er alle optrædende på scenen lokale amatørskuespillere. Teatret må overveje værdien af at inddrage professionelle eksterne kræfter ved kommende borgerteaterforestillinger for på den måde at styrke det kunstneriske udtryk, således at forestillingernes kunstneriske niveau i højere grad lever op til det generelle niveau hos landets øvrige egnsteatre. Det er samtidig vigtigt, at forestillingerne bibeholder deres karakter af borgerteater. Teatrets profil med satsningen på borgerteater vurderes af evaluators som en styrke.
- Teatret Masken har et meget højt aktivitetsniveau gennem hele sæsonen med egenproduktioner, gæstespil, workshops, uddannelses tilbud for lærere og andre faggrupper, lokale samarbejder samt kulturpolitiske initiativer. Med sine forestillinger for skoleelever når teatret ud til stort set alle elever i Guldborgsund Kommune og store dele af eleverne fra Lolland Kommune. Det kan i høj grad lade sig gøre ved, at kommunerne køber billetter hos Teatret Masken til skoleeleverne.

Evaluators anbefaler, at teatret og Guldborgsund Kommune fortsætter det gode samarbejde om teater for alle kommunens elever, og at ordningen formaliseres, gøres permanent og skrives ind i en kommende egnsteateraftale.

- Teatret Masken er virkelig godt forankret lokalt både hos den enkelte borger og lokalpolitisk. Teatret har en god kommunikation med kommunen og har en stor kommunalpolitisk opbakning.

- Teatret Masken er meget engageret lokalt og er god til at skabe netværk og samarbejde med mange forskellige lokale institutioner, skoler, kulturinstitutioner, foreninger og erhvervslivet. Sammen med sine mange forskelligartede forestillinger og arrangementer har Teatret Masken en meget stor synlighed lokalt. Evaluatoren vurderer dog, at det vil være muligt at øge synligheden af teatrets mange sideaktiviteter gennem pressen og over for politikerne.

Evaluatoren anbefaler, at teatret prioriterer den eksterne kommunikation, dels ved i forskellige medier og via nyhedsbreve løbende at gøre opmærksom på teatrets mange forskelligartede aktiviteter, dels ved at formidle de mange positive historier der eksisterer omkring disse aktiviteter.

Samlet set kan dette konkretiseres ved hjælp af en SWOT-analyse.

STYRKER	SVAGHEDER
<ul style="list-style-type: none"> • Godt sammenspillet og kvalificeret lederteam. • Bredt sammensat og kompetent bestyrelse. • God økonomistyring. • Højt aktivitetsniveau med forestillinger for alle skoleklasser i kommunen. • Mange relevante sideaktiviteter som supplerer teatrets kunstneriske aktiviteter. • Vedkommende og indholdsrelevant teater. • En bredt appellerende profil. • Profilering og lokal inddragelse med borgerteater. • Meget stærk lokal forankring. • Stor kommunalpolitisk opbakning. • God fysisk beliggenhed. • Trofast og deltagende voksenpublikum. • Deltagelse og god indsigt i børneteaterområdet nationalt. • Gode til at skabe netværk og lokale samarbejder. • Systematisk samarbejde med skolerne. • Stor åbenhed og god dialog mht. coproduktioner med andre professionelle teatre. 	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende profileringsmulighed i nuværende foyer. • Mangel på fleksibel planlægning af publikumsrettede aktiviteter, da foyeren deles med andre. • Manglende lokale til prøver og de mange workshops. • Begrænset sammenhæng mellem enkelte af teatrets mange sideaktiviteter. • Borgerteaterforestillingernes kunstnerisk niveau lever i mindre grad op til egnsteaterområdets standard.
MULIGHEDER	TRUSLER
<ul style="list-style-type: none"> • Mulighed for øget profilering ved ændret foyer. • Forberede og evt. igangsætte strategi for kommende udskiftning på ledelsesområdet. • Fortsat udvikling af coproduktioner med andre professionelle teatre. • Øget publikumsudvikling på børnefamilieområdet evt. ved øget samarbejde med andre aktører. • Mulighed for øget ekstern kommunikation. • Øget lokal synliggørelse af teatrets sideaktiviteter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk underskud på længere sigt ved nuværende aktivitetsniveau. • Usikkerhed om det særlige statslige tilskud. • Manglen på udvidelsesmuligheder af aktivitetsniveauet i huset pga. manglen på lokaler.

3 RAMMER OG TAL

3.1 Organisation og fysiske rammer

Teatret Masken har haft status som egnsteater siden 1980 og drives med driftstilskud fra Guldborgsund Kommune og et særligt tilskud fra statens (de tidligere amtsmidler). Den nuværende egnsteateraftale udløber med udgangen af 2020.

Teatret Masken er fysisk beliggende i Kulturforsyningen i centrum af Nykøbing Falster. Egnsteatret råder her over teatersal (6 x 9 m), fælles foyer med Kulturforsyningen, værksteder, garderober, systue, lagerlokaler, administrationslokaler, køkken/mødelokale og lejlighed til kunstner.

Teatret ledes af Hannah Karina Mikkelsen, Nils Kragh og Inger Mikkelsen som henholdsvis varetager funktionerne: administration, PR og økonomi; teknik og produktionsledelse; kostumier, scenograf og administration. Teatret øvrige faste personale består af en teatersekretær, en dramaturg, en bogholder og en AV og IT ansvarlig samt en person som står for rengøringen. Teatret ansætter øvrigt kunstnerisk personale til de konkrete scenekunstproduktioner.

Teatret Masken er organiseret som en selvejende institution. Ifølge vedtægterne har institutionen til formål at drive teater- og kulturformidlende virksomhed. Desuden skal teatret medvirke til skærpelse af den kulturelle profil i Guldborgsund Kommune og inspirere de kulturelle vækstlag til øget kvalitet og samarbejde. Ifølge den gældende egnsteateraftale skal teatret årligt producere minimum 2 nye forestillinger af høj kunstnerisk kvalitet for børn, unge og voksne. Teatret kan herudover præsentere gæstespil. Teatret kan ligeledes afvikle en række øvrige aktiviteter i form af musikarrangementer, litterære caféer, festivaler, egnsspil, dramapædagogisk virksomhed, samarbejde med amatører m.v. Som en punkt i aftalen skal teatret tilstræbe at tilbyde alle børn og unge fra 1. - 10. klasse i Guldborgsund Kommune én scenekunstnerisk oplevelse hvert år i deres skoletid.

Ifølge teatrets vedtægter ledes denne af en bestyrelse bestående af syv medlemmer. Et medlem udpeges af Guldborgsund Kommune, blandt medlemmerne af Kultur-, Turisme- og Bosætningsudvalget. Et medlem udpeges af og blandt teatrets medarbejdere. Den siddende bestyrelse udpeger de øvrige fem medlemmer, hvoraf en skal have kompetencer inden for skoleområdet, to skal have økonomiske, juridiske eller forretningsmæssige kompetencer og to skal have teaterbranche-kompetencer, henholdsvis administrative og kunstneriske. Den nuværende bestyrelse dækker i stor udstrækning de nævnte kompetencer.

3.2 Økonomi

I 2014/15 havde Teatret Masken en samlet omsætning på ca. 5,7 mio. kr., i 2015/16 ca. 6,2 mio. kr. og i 2016/17 ca. 5,6 mio. kr. (se tabel 1).

Teatrets driftstilskud fra Guldborgsund Kommune udgjorde ca. 3,6 mio. kr. i 2014/15 og 2015/16 faldende til 3,5 mio. kr. i 2016/17. Teatret modtog endvidere ca. 0,9 mio. kr. årligt i særligt statsligt driftstilskud (de tidligere amtsmidler).

Det samlede offentlige driftstilskud udgjorde i den treårige periode hhv. 79 %, 74 % og 79 % af den samlede omsætning. Staten har hvert år ydet en refusion til kommunen af det kommunale driftstilskud til teatret. I 2017 udgjorde den statslige refusion til kommunen 36,3 %.

Egnsteaters egenindtægter (salg af forestillinger, tilskud fra fonde/puljer mv.) udgjorde i 2014/15 ca. 1,2 mio. kr. eller 21 % af den samlede omsætning, mens den i 2015/16 udgjorde godt 1,6 mio. kr. eller 26 % af omsætningen og i 2016/17 godt 1,1 mio. eller 21 % af omsætningen.

Tabel 1 - Omsætningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2014/15	2014/15	2015/16	2015/16	2016/17	2016/17
	kr.	%	kr.	%	kr.	%
Indtægter i alt (excl. driftstilskud)	1.210.930	21%	1.602.343	26%	1.148.694	21%
Salg af forestillinger	0	0%	0	0%	0	0%
Entreindtægter	327.089	27%	453.178	28%	340.260	30%
Indtægt på øvrige aktiviteter	113.956	9%	107.539	7%	59.360	5%
Statslige tilskud (excl. driftstilskud)	209.548	17%	696.765	43%	260.971	23%
Kommunale tilskud (excl. driftstilskud)	404.645	33%	314.066	20%	433.103	38%
Fonde, puljer og sponsorer	155.692	13%	30.795	2%	55.000	5%
Offentlige driftstilskud i alt	4.534.111	79%	4.555.719	74%	4.445.897	79%
Kommunalt driftstilskud (jf. egnsteateraftale)	3.593.812	79%	3.641.334	80%	3.531.500	79%
Særligt statsligt tilskud	940.299	21%	914.385	20%	914.397	21%
Omsætning i alt	5.745.041		6.158.062		5.594.591	

I tabel 2 ses fordeling af omkostninger. De øgede omkostninger på produktion og lønninger i 2015/16 skyldes, at teatret denne sæson yderligere producerede den stort anlagte forestilling, Reservatet, som gav øgede indtægter men også øgede omkostninger.

Tabel 2 - Omkostningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2014/15	2014/15	2015/16	2015/16	2016/17	2016/17
	kr.	%	kr.	%	kr.	%
Husleje/lokaleomkostninger	829.885	16%	859.578	12%	775.034	14%
Produktion	832.891	16%	1.303.420	19%	957.665	17%
Turnéomkostninger	49.059	1%	114.340	2%	65.559	1%
Løn (faste og eksterne)	3.019.249	57%	4.058.388	58%	3.246.642	57%
Øvrige omkostninger	550.231	10%	604.366	9%	610.627	11%
Omkostninger i alt	5.281.315		6.940.092		5.655.527	
Resultat	463.726		-782.030		-60.936	

I sæson 2017/18 havde Teatret Masken en samlet omsætning på godt 6 mio. kr., dermed er teatret blandt de 15 egnsteatre som alle har en samlet omsætning på mellem 5 og 10 mio. kr. Samtidig ligger Teatret Masken noget under landsgennemsnittet på 11 mio. kr. 20 af landets 33 egnsteatre havde en totalomsætning på under 10 mio. kr., således havde kun 13 egnsteatre en omsætning over 10 mio. kr. (se bilag 1).

Når det gælder andelen af egenindtægter i forhold til den samlede omsætning, placerer Teatret Masken sig blandt de 14 egnsteatre som i 2017/18 havde en egenindtægt på under 30 % (se bilag 2).

3.3 Vurdering af rammer og tal

Baseret på Slots- og Kulturstyrelsens data, bearbejdning af disse samt interviews med Teatret Maskens ledelse og bestyrelse, er det evaluators samlede vurdering, at Teatret Masken er et veldrevet og godt organiseret teater. Teatret har en godt sammenspillet og kvalificeret ledelse. To ud af tre personer i ledelsen er oppe i årene. De har givet udtryk for, at de inden for en overskuelig årrække ønsker at trække sig tilbage, hvilket betyder, at der skal ske en ændring i ledelsen. Evaluator anbefaler derfor også, at teatret sammen med bestyrelsen i den kommende aftaleperiode begynder at drøfte, hvordan teatret skal være organiseret på sigt, herunder også om der i denne proces skal etableres en overgangsordning, således at det er muligt at videreføre de erfaringer, de tilbagetrædende ledere har.

Der er en god intern kommunikation på teatret, og der arbejdes med anerkendende ledelse, hvor den enkelte får mulighed for at udvikle sine kompetencer. Samtidig har man i ledelsen et tæt samarbejde om den kunstneriske linje.

Teatret Masken overgik ved indgåelsen af nuværende egnsteateraftale fra at være en selvejende institution med en kollektiv ledelse som øverste myndighed til at være en selvejende institution ledet af en bestyrelse. Bestyrelsen har således kun eksisteret siden 2016. Der er tale om en bredt sammensat og kompetent bestyrelse som besidder økonomiske, juridiske, forretningsmæssige, administrative og kunstneriske kompetencer samt indgående kendskab til og kompetencer inden for skoleområdet.

Teatret er økonomisk veldrevet, dog er økonomien presser. For at kunne have alle sine mange aktiviteter har teatret de seneste år bevidst kørt med underskud og trukket på sin egenkapital som er opbygget i tidligere år. Denne politik har sin naturlige begrænsning, og teatret bør på sigt enten skaffe flere midler via større driftstilskud eller fra puljer og fonde eller nedjustere sit aktivitetsniveau.

Teatret har som nævnt til huse i Kulturforsyningen som er et kulturhus med mange forskelligartede aktiviteter. Der er fælles foyer, og teatret har sin egen sal i tilknytning til foyeren og sine kontorlokaler. Der er tale om en meget brugbar og fleksibel sal der opfylder alle teatrets krav. Til gengæld har teatret ingen andre lokaler end salen som kan bruges til workshop, prøveforløb og lignende. Disse aktiviteter foregår i dag derfor i salen og lægger på den måde beslag på salen i store perioder af året. Det vil være hensigtsmæssigt, at teatret kommer til at disponere over lokaler til sine mange aktiviteter ud over forestillingerne. Evaluator anbefaler derfor, at teatret og kommunen ser på, hvordan teatret kan komme til at disponere over lokale til workshops, forløb med skoleelever, startprøver osv. Helst i umiddelbar tilknytning til Kulturforsyningen. Den fælles foyer i Kulturforsyningen er meget rummelig og fungerer udmærket i forbindelse med afviklingen af arrangementer. Til gengæld betyder fællesskabet, at teatret ikke kan sætte sit helt specifikke præg på foyeren, og at teatret ikke kan lave ændringer i sine publikumsrelaterede aktiviteter, da foyeren kan bookes og bliver booket af alle aktørerne i Kulturforsyningen. Det er derfor et stort puslespil, hvis en forestilling eller et arrangement skal flyttes. Denne præmis bevirker, at teatret skal planlægge alle sine aktiviteter før sæsonstart, og den forhindrer teatret i at tage aktuelle emner op og lave aktuelle arrangementer. Det vil være hensigtsmæssigt at løse dette problem. Evaluator anbefaler, at man ser på, om man kan løse problemet ved en udvidelse af foyeren eller en hensigtsmæssig opdeling af foyeren.

4 KUNSTNERISK AKTIVITET

4.1 Egnsteatres profil og kunstneriske aktiviteter

Teatret Masken ønsker med sine forestillinger at producere scenekunst der rører sit publikum og samtidig skal være nærværende, genkendelige og skabe refleksion. Der er tale om forestillinger med vægt på såvel en indholdsrig tekst som et visuelt udtryk. Forestillingerne henvender sig først og fremmest til børn og unge. Forestillingerne for unge bliver som regel produceret efter en grundig research blandt målgruppen. Her deltager f.eks. alle kommunens 8. klasser i workshops på teatret med udgangspunkt i det tema, man vil undersøge. Workshoppene danner grundlag for udviklingen af manuskriptet til forestillingen.

Ud over forestillinger målrettet børn og unge har teatret udviklet det de kalder borgerteater, forestillinger hvor de inddrager lokale borgere både i researchfasen, i teamet bag scenen og som amatørskuespillere i forestillingerne. Disse forestillinger har ofte et lokalhistorisk perspektiv.

Ud over egenproduktionerne præsenterer teatret en lang række gæstespil gennem sæsoner. Samlet set arbejder Teatret Masken som en lokalt funderet kulturinstitution med en bred kunstnerisk profil. Teatret favner mange målgrupper, henvender sig til børn, unge, voksne, familier, til teaterinteresserede borgere og til folk, for hvem et teaterbesøg hører til sjældenhederne.

Teatret Masken producerer sine forestillinger i sin teatersal og opfører dem som regel her, eller når det gælder borgerteater ofte udendørs på udvalgte steder i Nykøbing Falster. Teatret turnerede tidligere med sine forestillinger for børn og unge. Dette sker nu kun ved samproduktioner med andre teatre, hvor forestillingerne vises hos det eller de samproducerende teatre. Seneste samproduktion var forestillingen Danmark mit fædreland som blev opført i februar og marts 2018 på de syv egnsteatret som var med i samarbejdet - udover Teatret Masker deltog Vendsyssel Teater fra Hjørring, BaggårdTeatret fra Svendborg, Bornholms Teater fra Rønne, Teatergrad fra København, Limfjordsteatret fra Nykøbing Mors og Holbæk Teater.

I sæsonen 2015/16 producerede teatret forestillingen Råddent! – Et Prinsesseliv af Sofia Fredén for børn fra 0. til 4. klasse. Reservatet af Rhea Leman og Jens Kløft efter idé af Thomas Markmann, en publikumsinddragende forestilling som blev opført i et telt udendørs på Møllebanken i Nr. Vedby på Nordfalster med både professionelle skuespillere og lokale borgere på scenen. En nat i 1945 som var borgerteater produceret i samarbejde med Museum Lolland-Falster. Desuden blev ungdomsforestillingen Zappa fra 2014 genopsat.

I sæson 2016/17 producerede teatret forestillingen Landet bag døren af Lise Jørgensen, en forestilling for børn fra 0. til 4. klasse samt ungdomsforestillingen Forgreninger af Anna Panduro ud fra møder/workshops med samtlige 8. klasser med fokus på forskellig etnicitet og forskelligt geografisk udgangspunkt.

I sæson 2017/18 producerede teatret forestillingen Ravna og Den Store Viking af Jesper Brædstrup Karlsen for børn fra 0. til 4. klasse. Ungdoms/voksenforestillingen Danmark mit fædreland, en samproduktion mellem 7 egnsteatret fra hele Danmark. Samt forestillingen Østerbrofortællinger som var borgerteater i samarbejde med Museum Lolland-Falster om bydelen Østerbro i 1950'erne med amatørskuespillere i samtlige roller.

I tabel 3 kan man se Teatret Maskens egen- og samproduktioner i sæsonerne 2014/15, 2015/16 og 2016/17. Det fremgår, at teatret spillede henholdsvis 55, 84 og 57 egenforestillinger de tre sæsoner og havde mellem godt 5.600 og godt 6.200 tilskuere. Det fremgår også, at ingen af forestillinger blev sendt på turné, dog spillede samproduktionen med Teater Vestvolden, Zappa, også i Hvidovre på Teater Vestvolden.

Tabel 3 - Antal produktioner, forestillinger og publikummer

Produktioner		Forestillinger		Publikummer	
Produktion 2014/15		Lokale	Turné	Lokale	Turné
Egenproduktion:	7 9 13	11	0	1186	0
	En Grimm Historie	38	0	3869	0
	Her er mit liv	6	0	574	0
Total – 2014/15		55	0	5629	0
Produktion 2015/16		Lokale	Turné	Lokale	Turné
Egenproduktion:	Råddent! - Et prinsesseliv	36	0	3441	0
	Reservatet	9	0	1389	0
Samproduktion:	En nat i 1945 i samarbejde med Museum Lolland-Falster	29	0	725	0
Genopsætning:	Zappa - coproduktion med Teater Vestvolden	10	0	669	0
Total – 2015/16		84	0	6224	0
Produktion 2016/17		Lokale	Turné	Lokale	Turné
Egenproduktion:	Landet Bag Døren	42	0	4092	0
	Forgreninger	15	0	1864	0
Total – 2016/17		57	0	5956	0

I tabel 4 nedenfor kan man se de forestillinger, teatret har opført lokalt i 2016/17. Teatret har på disse forestillinger en belægningsprocent på henholdsvis 75 og 96, hvilket må siges at være meget fint.

Tabel 4 - Belægningsprocenter 2016/17 - antal lokalt spillede på egen stationær scene (ikke-gratis forestillinger)

Forestillinger	Antal forestillinger	Inviterede publikum	Betalende publikum	Antal pladser i alt	Sædebelægning
2016/17					
Landet Bag Døren	42	191	3.901	5.460	75%
Forgreninger	15	189	1.675	1.950	96%

Ud over forestillingerne har teatret en række forestillingsrelevante sideaktiviteter. Teatret arrangerer undervisningsforløb og workshops i drama og teater for børn, unge, og voksne. Laver opkvalificerende forløb for dramalærere samt forløb med andre lærere i, hvordan de kan arbejde med teateroplevelsen hjemme i klasseværelset. Desuden arrangerer teatret andre sideaktiviteter så som foredrag om filosofiske emner, oplæsning og koncerter - arrangementer som henvender sig til et modent publikum. Teatret kommer via sin research til forestillingerne og sine sideaktiviteter i kontakt med et stort antal børn, unge og voksne.

4.2 Eksplosioner

Evaluators har haft mulighed for at se fire af Teatret Maskens egenproduktioner: Danmark mit fædreland – en samproduktion mellem syv egnsteatre, Østerbrofortællinger, Nøddeknækkeren og Musedronningen og Eksplosioner.

Forestillingen Eksplosioner blev set på Teatret Masken den 11. marts 2019. Forestillingen vil her blive genstand for en nærmere vurdering.

Eksplosioner er skrevet af Anna Panduro og instrueret af Jacob Stage og havde premiere 2. marts 2019. Næsten et år før arrangerede teatret, dramatikere og instruktører og to skuespillere en lang række workshops med 8. klasses elever fra Guldborgsund Kommune – i alt deltog 12 skoler i dette arbejde. På baggrund af de unges arbejde på workshoppen skrev Anna Panduro manuskriptet til forestillingen. På scenen er skuespillerne Mia Lerdam og Andreas Berg Nielsen. Signe Krog er scenograf og har også lavet videoprojektioner. Lysdesigner er Maria Pi Houmann og komponist er Andreas Berg Nielsen og Luna Stage.

De ca. 100 unge som overværede forestillingen den 11. marts hentes i foyeren og finder deres plads til live dj-teknomusik med tilhørende diskokuglelys. Scenen er opbygget i flere forskudte grå plateauer med en dj-pult og mikrofon fremme i den ene side og en sandkasse fremme i modsatte side. Der er flytbare kasser/kuber, og scenografien danner et væld af flader som kan projiceres på.

Dj-musikeren begynder forestillingen og fortæller om universet, om altings opståen, om lysets opståen og om The Big Bang. Man ser en eksplosion, og lys opstår og midt i lyset står en pige, Stine. Man begynder således ved altings fødsel, ved den ydre store eksplosion. Scenen skifter, og man hører om, at Stine er ny på skolen, om angsten derved, om at være alene og om at skulle leve op til de andre. Man ser det første møde mellem en dreng og en pige, tiltrækningen og en spirende forelskelse. Igen opstår eksplosionen som en indre følelsesmæssig eksplosion.

Scenen skifter, skuespillerne tager 50 cm. store terninger op foran ansigtet, og man ser og hører en række udtalelser over temaet irritationer af personer, hvis ansigter projiceres op på terningerne som således får liv gennem skuespillernes kroppe. Scenen befolkes således via projektionerne af mange konkrete unge mennesker. Den udefra kommende teenager-virkelighed blander sig på den måde i det fiktive univers. Scenen skifter igen. Man ser to unge som dyrker karate. Kampsporten bliver symbol på den kamp det kræver at være ung og kravet om at gøre tingene på en meget korrekt og normativ måde. Gennem kampsporten ser man, hvor svært pigen har ved at leve op til at være på en bestemt og rigtig måde. Scenen skifter igen. Vi ser drengen i sandkassen fortælle om hjemmet, om problemer med farens drikkeri og om, at det går rigtigt dårligt der hjemme.

Scenen skifter igen til to youtubere, Kongen og Kevin. En humoristisk scene om at udstille sig selv og ville skabe opmærksomhed om sin egen person.

Scene skifter igen. Man ser Marie Louise, den "kloge" pige med briller som har sin egen blog, hvor hun skriver "kloge" ord om, hvad man bør og ikke bør, om at man skal have en mening, om feminisme og om drengenes ureflekterede reaktioner.

Forestillingen skifter således fra scene til scene ved hjælp af lyset og projektioner som ændrer rummet og ved omrokeringer af scenografien. Man følger drengen og Stine som dukker op i scener ind i mellem. Temaer fra de unges liv sættes i scene, må man gå klædt som man gerne vil, karaktersættet i skolen,

skolesystemets pres og krav, forældres mangel på forståelse og flugt fra voksenansvaret, ungdomsfester, skolereformens drab på kreativiteten og selvbestemmelsen og flere andre temaer relateret til ungdomslivet.

Sidst i forestillingen mødes drengen og Stine endelig igen efter en misforståelse omkring falske sms'er. Endnu en eksplosion finder sted, og de to aftaler at mødes uden for byen, på et højdedrag, om aftenen for at se stjerneregn.

Scenen skifter, og man hører unges udsagn om, hvad den perfekte verden er, mens projektioner af udsagn drysser ned og fylder hele scenen. Virkelighedens unge befolker igen scenen via ord og projektioner.

Scenen skifter, og man er tilbage i karatelokalet. Man ser de unge tale om lysten til at tage hjemmefra og begynde sit eget liv.

Scenen skifter, og man hører, at den perfekte verden ikke eksisterer – man har hver sin opfattelse og hver sit billede af den perfekte verden.

Scenen skifter, og man er uden for byen på højdedraget. Man ser drengen og Stine og stjerneregn. De taler om universet og parallelverdener, og man ser kærligheden mellem to mennesker, mens stjernerne og universet breder sig ud over scenen, indtil de to personer sidder tilbage midt i Mælkevejen. Her slutter forestillingen.

Forestillingen bærer fra begyndelsen præg af, at skuespillerne er engagerede, og at forestillingen vil kommunikere direkte til sin målgruppe, unge. Teatret har med Eksplosioner noget på hjerte, både når det gælder indholdet, og når det gælder formen. Indholdsmæssigt kredser forestillingen om de unges problemer, tanker, refleksioner og relationer. Forestillingen vil fortælle de unge om andre unges liv og give indsigt i ungdomslivets facetter, give det unge publikum mulighed for at spejle sig i rollerne på scenen og opleve, at de ikke står alene med deres tanker eller problemer. Formmæssigt oplever man en forestilling der gennem lyd, lys, projektioner og bevægelse ønsker at give tilskueren noget ud over det sædvanlige, en ekspressiv visuel æstetik, hvor især projektionerne og lyser konstant driver forestillingen videre fra rum til rum, fra scene til scene. Man kan diskutere om forestillingen vil for meget og derved bliver en smule for fragmenteret, således at hovedhistorien mellem drengen og pigen for ofte glider i baggrunden og glemmes, og således at nogle af karaktererne i de øvrige historier lidt kommer til at fremstå som klicheer. På den anden side kommer forestillingen rundt om mange aspekter i de unges liv og samler formodentligt mange af de udsagn, de unge selv er fremkommet med på de mange workshops som ligger til grund for produktionen.

Eksplosioner er en teknisk og visuel overbevisende forestilling. Man oplever klart at holdet bag forestillingen arbejder på et højt kunstnerisk niveau. På scenen fungerer skuespillerne, har stor faglighed og udstråler nærvær og sikkerhed. Forestillingen opleves meget nuanceret både visuelt, i instruktionen og på indholdssiden. Man overraskes desuden gang på gang af projektionerne som gennem hele forestillingen ændrer og nuancerer scenografien på en yderst overbevisende måde. Selv om forestillingen kan føles en smule fragmenteret på indholdssiden, er man som publikum ikke ladt i stikken. Gennem ungdomsuniverset er man hele tiden med i forestillingen, som derfor også må siges at hænge fint sammen.

Eksplosioner er på mange måder kunstnerisk ambitiøs. Indholdet er på omdrejningshøjde med nutiden og forholder sig klart til de unges liv i dag. Det er svært at sige, om forestillingen tilbyder noget nyt på

indholdssiden, men i og med den klart og nuanceret fremstiller temaer fra de unges liv medvirker den til tanker og refleksioner hos tilskueren og åbner derfor også op for en kritisk stillingtagen til det liv, de unge lever, og de præmisser og krav de unge skal indordne sig under og leve op til både hjemme og i det omgivende samfund. Forestillingen må på den baggrund både mht. indholdet og formen siges at være yderst relevant.

Evaluator vurderer, at Eksplosioner indeholder stor kunstnerisk kvalitet. Den er æstetisk meget ambitiøs og tematisk meget relevant. Den er meget professionelt gennemført på et højt kunstnerisk niveau.

Efterfølgende er Signe Krogh blevet nomineret til en Reumert i kategorien "Årets Scenedesign" for bl.a. scenografien til Eksplosioner.

4.3 Vurdering af den kunstneriske aktivitet

Det er evaluators vurdering, at Teatret Masken lever op til egnsteateraftalen og de kunstnerisk mål for aftaleperioden. På baggrund af det samlede materiale og vurderingen af forestillingen anbefaler evaluator, at Guldborgsund Kommune viderefører egnsteateraftalen med Teatret Masken.

Teatret har et meget højt aktivitetsniveau gennem hele sæsonen med egenproduktioner, gæstespil, workshops, uddannelses tilbud for lærere og andre faggrupper, lokale samarbejder samt kulturpolitiske initiativer. Teatret har en klar vision med hensyn til den kulturelle udvikling af lokalområdet med inddragelse af børn, unge og voksne i det forestillingsudviklende arbejde, ved ungdomsforestillingerne, ved borgerteater og med sin kulturpolitiske deltagelse lokalt.

Teatret Masker henvender sig bredt til befolkningen. Teatret henvender sig til stort set alle skoleelever i kommunen og store dele af eleverne fra Lolland Kommune ved f.eks. Råddent! – Et Prinsesseliv eller ved Eksplosioner. De henvender sig til familier ved f.eks. deres juleforestilling Nøddeknækkeren og Musedronningen. Og de henvender sig til lokalt interesserede borgere for hvem et teaterbesøg hører til sjældenhederne ved f.eks. Reservatet eller Østerbrofortællinger. Det er evaluators vurdering, at den bredt appellerende profil er en styrke og vigtig at holde fast i som klart lokalt funderet egnsteater i Guldborgsund Kommune.

Når det gælder borgerteater som Østerbrofortællinger, Reservatet eller En nat i 1945 inddrages lokalbefolkningen i hele produktionen både bagved og på scenen. I Reservatet var de bærende kræfter både bag og på scenen professionelle. Teatret kan overveje værdien af også at inddrage professionelle eksterne kræfter ved kommende borgerteaterforestillinger for på den måde at styrke det kunstneriske udtryk, og således at forestillingerne i højere grad kan betragtes som en del af teatrets professionelle forestillinger. Det er dog vigtigt, at forestillingerne bibeholder deres karakter af borgerteater. Teatrets profil med satsningen på borgerteater vurderes af evaluator som en styrke.

5 FORANKRING OG SYNLIGHED

5.1 Lokal forankring og samarbejde

Teatret Masken blev stiftet i 1978 og fik egnsteaterstatus i 1980. Teatret kunne således holde 40 års jubilæum i 2018. Med sine godt 40 år er teatret meget stærkt forankret i Guldborgsund Kommune både lokalpolitisk og hos den enkelte borger, ung som ældre.

Teatret inddrager befolkningen i sit arbejde med forestillingerne og tilbyder uddannelsesforløb inden for teater til forskellige faggrupper. Ved disse aktiviteter kommer teatret i kontakt med mange af kommunens skoleelever, familier og voksne som bl.a. deltager i teatrets borgerteater. Disse inddragende og involverende aktiviteter er væsentlige for forankringen lokalt.

Teatret har et samarbejde med alle kommunens skoler og med mange af kommunens andre kulturinstitutioner. Teatret indgår desuden i mange lokalpolitiske sammenhænge både inden for kulturområdet og inden for andre områder, hvor teatret støtter op om kommunens politik f.eks. på bosætningsområdet. Teatret har en stor kommunal opbagning i sit arbejde, og teatret betragtes som en lokal dynamo på kulturområdet. Det lokale engagement er i meget høj grad med til at forankre teatret lokalt.

Samarbejdet med andre kulturinstitutioner har resulteret i udviklingen af fælles kunstneriske og kulturelle projekter. Således har samarbejdet med Museum Lolland-Falster udmøntet sig i flere forestillinger gennem årene, og senest har et samarbejde med NørregadeTeatret og Ensemble Storstrøm resulteret i den stort anlagte forestilling Nøddeknækkeren og Musedronningen.

Teatret har også indgået i samproduktioner med andre danske teatre senest samarbejdet om forestillingen Danmark, mit fædreland. I støbeskeen er flere samarbejder med danske teatre om kommende teaterforestillinger.

5.2 Kommunikation og synlighed

Teatret Masken markedsfører sig via de elektroniske medier, hjemmeside, Facebook, nyhedsbreve og lignende. Desuden indgår teatret i Kulturtjenesten som bl.a. formidler teatrets tilbud til skoler. Hertil kommer pressemeddelelser, brochurer, programmer og andet trykt materiale. Teatret har ikke en decideret PR- og markedsføringsmedarbejder. Denne funktion udføres primært af Hannah Karina Mikkelsen ved siden af hendes mange andre gøremål som en del af ledelsen.

Teatret Masken er meget synlig lokalt både i kraft af teatrets forestillinger og mange arrangementer, og fordi teatret indgår i mange kommunale og lokale sammenhænge. Nationalt deltager teatrets ledelse i den tilbagevendende Aprilfestival, og teatret er kendt i børneteaterkredse, hvorimod den generelle synlighed nationalt er begrænset.

5.3 Vurdering af forankring og synlighed

Teatret Masken er rigtig godt forankret lokalt både hos den enkelte borger og lokalpolitisk. Teatret har en god kommunikation med kommunen og har en stor kommunalpolitisk opbakning.

Teatret Masken er meget engageret lokalt, er god til at skabe netværk og samarbejder med mange forskellige lokale institutioner, skoler, kulturinstitutioner, foreninger og erhvervslivet. Dette engagement, de mange samarbejder og teatrets mange forskelligartede forestillinger og arrangementer bevirker, at Teatret Masken har en meget stor synlighed lokalt.

Evaluatoren vurderer, at teatret på sigt med fordel kan styrkes inden for PR og marketing. I dag varetager en af lederne denne opgave sammen med sine mange administrative og økonomiske opgaver. Hvis teatret styrker dette område, kan lederen i en travl hverdag få mere tid til vedkommendes rigtig mange andre administrative opgaver og ansvarsområder.

6 METODE – DATAINDSAMLING

Evalueringen er gennemført over fire faser ud fra følgende fremgangsmåde:

Metoder og interesser

Desk research

- Desk research, herunder vedtægter, egnsteateraftale, teatrets selvevaluering, årsrapporter, artikler, presseklip mv.
- Analyse af det kvantitative materiale indsamlet og bearbejdet af Slots- og Kulturstyrelsen.

Interviews

- Interview med teatrets tre ledere.
- Interview med teatrets bestyrelsesformand og næstformand.
- Interview med formand for Guldborgsund Kommunes Kultur, Fritid og Bosætningsudvalg og centerchef for Kultur, Fritid, Turisme og Borger.
- Gruppeinterview med teatrets ledere, bestyrelsen og kommunen.

Forestillinger

- Set teatrets egenproduktioner: Danmark, mit fædreland (samproduktion), Østerbrofortællinger, Nøddeknekkeren og Musedronningen (samproduktion) og Eksplosioner.

Afreportering

- Udarbejdet nærværende rapport.
- Præsenteret rapporten for Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst.

Det metodiske greb, der ligger til grund for at evaluere den kunstneriske aktivitet, er Ønskekvistmodellen. Ønskekvistmodellen er udviklet af forskere fra Aarhus Universitet¹. Den udgør en enkel model for, hvordan man på struktureret vis kan diskutere og vurdere kvalitet i den performative kunst. Ønskekvistmodellen skitserer kunstnerisk kvalitet som en kombination af villen, kunnen og skullen, forstået som engagement, evner og nødvendighed.

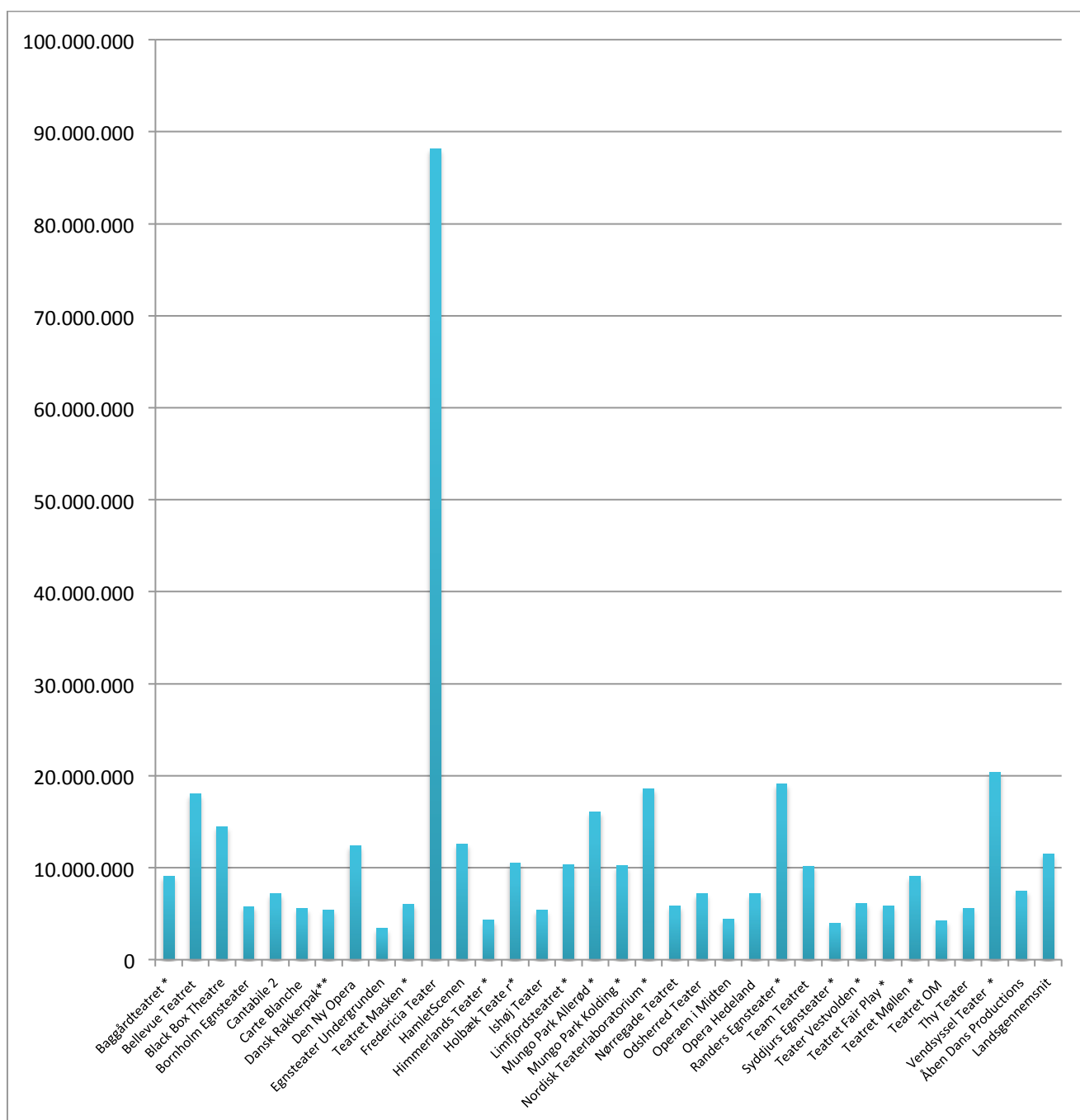
¹ Ønskekvistmodellen: Kunstnerisk kvalitet i performativ kunst, Klim 2003 samt Ønskevisten: En håndbog i evaluering af teater, dans og musik, Klim 2005, begge Jørn Langsted, Karen Hannah og Charlotte Rørdam Larsen, Aarhus Universitet.

BILAG 1: ALLE EGNSTEATRES SAMLEDE OMSÆTNING I 2017

Figur udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2017.

For teatre mærket med * er tal fra regnskaber i perioden 1/7-2017 til 30/6-2018.

For teatret mærket med ** er tal fra regnskab i perioden 1/10-2016 til 31/12-2017.

BILAG 2: EGNSTEATRES OMSÆTNING I 2017, OFFENTLIGT DRIFTSTILSKUD OG ØVRIGE INDTÆGTER

Figur udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2017.

For teatre mærket med * er tal fra regnskaber i perioden 1/7-2017 til 30/6-2018.

For teatret mærket med ** er tal fra regnskab i perioden 1/10-2016 til 31/12-2017.

